स्त्रियाइत्याद्युत्तरान्वयि ॥ अतएवविपरीतः प्राप्तप्रकृतिवैपरीत्यः ॥ चोद्यमानः स्त्रियाक्रोशवशात् पुनरुक्तिर्नदोषाय ॥ किमिवनब्रूयादनुचितश्चतमपिब्रूयात् अतस्तद्वचोन श्रद्धेयमिति ॥ एतेन राजाज्ञाभंगःकथंकार्यइतिशंकासमाहिता ॥ ३ ॥ ननुरामदोषप्रयुक्तंविवासनंस्यात्तत्राह ॥ नास्येति ॥ रामस्येत्यर्थः ॥ अपराधं पितृविषयकंदोषमसमंजादेरिवप्रजावधादिपातकं ॥ ४ ॥ सुतराममित्रोपि शत्रुरपि ॥ निरस्तोपि महापातकादिवशंगत्वात्यक्तोपि ॥ परोक्षमपि रामस्यदोषं योवदेत्तंनपश्यामि ॥ ५ ॥ यदेवमतोदेवतुल्यं दांतं गुरुभिःशिक्षितं ॥ एवमुक्तगुणंपुत्रं धर्ममवेक्षमाणः करुत्यजेदित्यन्वयः ॥ रिपूणां कैकेय्यादीनांविषयेपि वत्सलं स्निग्धं ॥ ६ ॥ बाल्यं बाल

विपरीतश्चवृद्धश्चविषयैश्चप्रधर्षितः॥ नृपःकिमिवनब्रूयाच्चोद्यमानःसमन्मथः ॥ ३ ॥ नास्यापराधंपश्यामिनापिदोषंतथाविधं॥ येननिर्वास्यतेराष्ट्राद्वनवासायराघवः ॥ ४ ॥ ननंपश्याम्यहंलोकेपरोक्षमपियोनरः॥ स्वमित्रोपिनिरस्तोपियोऽस्यदोषमुदाहरेत्॥ ५॥ देवकल्पमृजुंदांतंरिपूणामपिवत्सलं ॥ अवेक्षमाणःकोधर्मंत्यजेत्पुत्रमकारणात्॥ ६ ॥ तदिदंवचनंराज्ञःपुनर्बाल्यमुपेयुषः ॥ पुत्रःकोहृदयेकुर्याद्राजवृत्तमनुस्मरन्॥ ७॥ यावदेवनजानातिकश्चिदर्थमिमंनरः॥ तावदेवमयासार्धमात्मस्थंकुरुशासनं॥८॥ मयापार्श्वेसधनुषातवगुप्तस्यराघव॥ कःसमर्थोधिकंकर्तुंकृतांतस्येवतिष्ठतः॥ ९॥ निर्मनुष्यामिमांसर्वामयोध्यांमनुजर्षभ॥ करिष्यामिशरैस्तीक्ष्णैर्यदिस्थास्यतिविप्रिये॥१०॥भरतस्याथपक्ष्योवायोवाऽस्यहितमिच्छति॥सर्वांस्तांश्चवधिष्यामिमृदुर्हिपरिभूयते॥११॥

भावमविमृश्यकारित्वंकामपरवशत्वंवोपेयुषः प्राप्तस्य राजवृत्तं पूर्वराजाचरितं ॥ ७ ॥ अतोयावत् इममर्थं त्वत्प्रवासनरूपं कश्चिदपिनजानाति तावत्ततःपूर्वमेव शासनंराज्यमभिषेकेनात्मस्थं आत्माधीनंकुरु ॥ शोभनमितिपाठे राज्यफलकमभिषेकं ॥८॥ कथमेवंशक्यंतत्राह ॥ मयेति ॥ अधिकं त्वदाज्ञोल्लंघनपूर्वमभिषेकविघ्नं ॥ ॥ ९ ॥ विप्रिये तवविपक्षभावे ॥१०॥ पक्ष्योमातुलादिः योवान्यःकश्चिदस्य हितमिच्छति ॥ मृदुर्हीति अतोमार्दवंनयुक्तं ॥ मार्दवानुचितकालइतिभावः ॥११॥